

Pedagogisch beleidsplan

BSO

De Bosbengels

De Bosbengels

kleinschalige kinderopvang

Inhoud

Voorwoord en inleiding.....	3
1. Introductie.....	4
2. Missie en visie	5
2.1 Missie.....	5
2.2 Visie.....	5
3. Basis, BSO de Bosbengels	6
4. Pedagogische doelen en uitgangspunten.....	8
4.1 Emotionele veiligheid.....	8
4.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties	8
4.2.1 Emotionele competenties	9
4.2.2 Sociale competenties	9
4.2.3 Motorisch-zintuigelijke competenties.....	9
4.2.4 Cognitieve competenties	10
4.2.5 Taal en communicatieve competenties.....	10
4.2.6 Creatieve en beeldende competenties.....	10
4.3 Het ontwikkelen van sociale competenties	11
4.4 Het Overdragen van normen en waarden.....	11
4.4.1 Afspraken en gewoonten.....	12
4.4.2 Samen spelen	13
4.4.3 Conflicten en ruzies.....	13
4.4.4 Feesten en rituelen.....	14
4.4.5 Andere culturen.....	14
4.4.6 Kinderen met een verstandelijke of lichamelijke beperking	15
4.5 Samenwerken aan een fijne kindertijd.....	15
5. Pedagogische werkwijze.....	16
5.1 Voorbereiding op school	16
6. Drie uren regeling.....	16
7. Kwaliteit.....	16
8. Stagiaires en vrijwilligers	16
9. Aard en organisatie van activiteiten.....	21
10. Wenbeleid.....	22
11. Beleid ruilen en extra dagdelen.....	22
12. Werkwijze omvang en leeftijdsopbouw	22
13. Pedagogisch medewerkers ondersteuning en toerusting.....	23

Voorwoord/ inleiding

Ik ben Natasja Verhoeven en woon samen met Maurice Heinsbroek. We hebben samen 4 zonen, geboren in 2011, 2012, 2016 en 2020. Uit een eerdere relatie heb ik een dochter uit 2006.

Ik ben werkzaam geweest op een school voor kinderen met een beperking (cluster 2) en heb een jaar bij een kinderdagverblijf gewerkt in verschillende groepen. Toen ik op het kinderdagverblijf werkte ben ik ook begonnen met het gastouderschap bij mij thuis. Ik kon dit in het begin goed combineren, maar omdat ik steeds meer aanmeldingen kreeg ben ik volledig als gastouder gaan werken. Ik heb dit gedaan tot 2014, omdat we dat jaar verhuisd zijn naar Scheemda. Hier hebben we een huis gekocht wat de mogelijkheid biedt om een kindercentrum te starten.

De Bosbengels bevindt zich naast het woonhuis en heeft een grote tuin, waar kinderen zich uren kunnen vermaken. Het is een kleinschalige kinderopvang voor kinderen van 0-13 jaar, waarbij vertrouwen en huiselijkheid voorop staan. De kinderen komen in een warme omgeving waar ze zich veilig en welkom voelen. Er veel persoonlijke aandacht en de kinderen voelen zich snel thuis. Er hangt een ontspannen sfeer en het is gezellig en veilig. Ieder kind is uniek en mag zichzelf zijn.

Opleiding

Na het VWO heb ik film,- en televisiewetenschappen gestudeerd aan de Universiteit van Amsterdam. Als bijbaantje werkte ik in het zwembad en heb ik de modules gevolgd bij het RIZO, zodat ik zelf ook zwemlessen mocht verzorgen. Als zwemlerares heb ik gewerkt met kinderen van verschillende leeftijden. Daarna ben ik begonnen aan de Pabo (Pedagogische Academie voor het basisonderwijs) en heb ik op verschillende basisscholen stagegelopen. Ik heb tijdens de opleiding gekozen voor de extra richting in de vorm van bijzonder onderwijs naar de ideeën van Maria Montessori. Uitgangspunt hierbij is dat een kind een natuurlijke, noodzakelijke drang tot zelfontplooiing heeft. Opvoeding en onderwijs moeten onderkennen wat de behoeften van een kind op een gegeven moment zijn en daarop inspelen door de juiste omgeving en materialen te bieden.

Later heb ik nog verschillende cursussen gevolgd, waaronder VVE Kiki. Dit is een training die als enige van alle ontwikkelingsstimuleringsprogramma's gericht is op de persoonlijke ontwikkeling en vaardigheden van de pedagogisch medewerker. KIKI is bedoeld voor kinderen in de leeftijd van 3 maanden tot 4 jaar.

In 2019 heb ik de cursus professionele babyopvang gedaan (IKK, Wet innovatie kwaliteit en kinderopvang). En ieder jaar volg ik extra cursussen om mijn geheugen op te frissen.

Verder beschik ik over een EHBO-diploma, waar ik ieder jaar de herhaling voor volg.

1. Introductie

Aanspreekvormen

Wanneer we in dit pedagogisch beleidsplan spreken over ouders, dan worden daarmee uiteraard ook verzorgers bedoeld. Waar gesproken wordt over “kind” dan kan het natuurlijk ook over “kinderen” gaan. Voor de leesbaarheid schrijven we ‘hij’ als het gaat om het kind en de pedagogisch medewerker. De plek waar we opvang verzorgen, noemen we de BSO. Een BSO kan bestemd zijn voor kinderen van 4 tot 12 jaar, welke het primair onderwijs volgen.

Dit beleidsplan geeft ouders/verzorgers inzicht in de werkwijze en het opvoedingsklimaat dat BSO De Bosbengels biedt. Het geeft ons en hen richting, inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen op de groep.

Plezier, veiligheid, vertrouwen en ontwikkeling zijn de basis voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. BSO De Bosbengels vindt het belangrijk om actief te kijken en te luisteren naar kinderen en hen te stimuleren om hun eigen mogelijkheden te ontdekken. Wij willen elk kind het gevoel geven: 'Ik ben ik en dat is oké'. Elk kind kan zichzelf zijn.

U heeft voor BSO De Bosbengels gekozen. U vertrouwt ons de zorg van uw kostbaarste bezit toe. Daarom staat vertrouwen dan ook centraal bij BSO De Bosbengels. Vertrouwen creëren we door met de ouders/verzorgers samen te werken. U en uw kind kunnen rekenen op goede zorg in een plezierige, persoonlijke, veilige en vertrouwde omgeving, waar rust, reinheid, regelmaat en respect belangrijk zijn.

Ieder kind is welkom bij BSO De Bosbengels. De BSO is een voorziening, waar kinderen van 4 jaar tot 12 jaar, op ma, di en do welkom zijn tussen 06.00 uur - 08.30 uur en 14.15 uur -18.00 uur, op vrijdag van 06.00 uur - 08.30 uur en 12.30-14.15 uur -18.00 uur en op woensdag van 12.30 uur -18.00 uur. Voor kinderen uit groep 1 is er op de vrijdag dagopvang van 06.00 uur – 18.00 uur. Tevens bieden wij BSO aan tijdens schoolvakanties tussen 06.00 uur -18.00 uur.

We gaan er van uit dat BSO De Bosbengels opvang kan bieden aan ouders die:

- De zorg voor hun kind willen combineren met een baan of studie;
 - De zorg voor hun kind een deel van de week willen delen i.v.m. ziekte of andere problemen in het gezin (sociaal medische indicatie);
 - Speelgelegenheid en speelkameraadjes zoeken voor hun kind;
 - Een inburgeringscursus volgen.
- Zolang een jonger broertje of zusje gebruik maakt van de dagopvang.

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijft de BSO De Bosbengels *wat* we doen en *waarom* we het doen, aan de hand van haar missie, visie, de basis, de pedagogische doelen, de uitgangspunten en de pedagogische werkwijze waarop zij hieraan in de praktijk van de BSO-uitvoering wil geven.

Onder het pedagogisch beleid wordt dus verstaan het aangeven van de richting en de middelen waarmee BSO De Bosbengels gestelde pedagogische doelen wil gaan realiseren. In het pedagogische werkplan wordt het pedagogisch beleid vertaald naar de alledaagse praktijk en het pedagogisch handelen. Er staat onder andere in beschreven *hoe* wij inspelen op de behoefte van ieder kind om de pedagogische basisdoelen te bereiken; welke activiteiten we aanbieden en hoe de oudercontacten verlopen. Het pedagogisch werkplan is een praktisch stuk dat als leidraad dient voor de dagelijkse gang van zaken.

2. Missie en visie

2.1 Missie

Het creëren en in stand houden van structurele en hoogwaardige opvang vanuit een maatschappelijk doel en het bevorderen van de ontplooiing van het kind onder deskundige leiding van professionele, sensitieve pedagogisch medewerkers in een plezierige, vertrouwde en veilige omgeving, in het belang van het kind zelf en zijn ouders.

2.2 Visie

Bij BSO De Bosbengels staan persoonlijk contact, plezier, veiligheid, vertrouwen en ontwikkeling spelenderwijs centraal. De pedagogisch medewerkers van BSO De Bosbengels nemen de tijd voor ieder kind. Zij gaan ervan uit dat aandacht voor elk kind belangrijk is om zich te kunnen ontwikkelen. Ze luisteren naar de kinderen en stimuleren hen om zelf de eigen mogelijkheden en onmogelijkheden te ontdekken. Met respect voor zichzelf en voor de omgeving, zodat ieder kind bij BSO De Bosbengels het gevoel heeft, ik ben ik en dat is oké.

De pedagogisch medewerkers spelen in op de natuurlijke drang van kinderen om zich te ontwikkelen. Elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen wijze, in zijn eigen tempo en vooral naar eigen behoeften. Om zich optimaal te kunnen ontwikkelen vinden wij het dan ook erg belangrijk een kind vooral (zelf)vertrouwen en veiligheid te kunnen bieden.

Plezier, veiligheid en vertrouwen zien we bij BSO De Bosbengels als basis voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. De gezonde leefstijl met gezonde voeding en veel beweging loopt als een rode draad door ons handelen. Wij besteden ook veel aandacht aan het contact met de ouders. Daarnaast willen wij de opvang ook echt deel laten uitmaken van de gemeenschap en willen dan ook graag ouders betrekken bij de BSO; wij denken hierbij aan een jaarlijkse ouderborrel.

Ontwikkelen door te spelen

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen die de BSO bezoeken, de mogelijkheid krijgen om vrij te kunnen spelen met voldoende ruimte om zich heen. Door vrij te spelen ontdekken de kinderen hun eigen mogelijkheden en verkennen ze de ruimte om hen heen. Wij bieden de kinderen allerlei mogelijkheden om te spelen, activiteiten te ondernemen en andere kinderen te ontmoeten. Zo begeleiden wij de kinderen in het ontwikkelen van hun taalvaardigheid, hun denken, hun creativiteit, hun sociale vermogens en hun motorische ontwikkeling. Aan de hand van wisselende thema's (wonen, vervoer, feest, seizoenen en meer) is er aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden. Ook de inrichting en het spelmateriaal wordt afgestemd op het thema, waardoor wij aansluiten bij de belevingswereld van het kind.

Groeien en ontwikkelen is leuk als je veilig voelt

Het spel van een kind kan voor ons een goed uitgangspunt zijn voor een gesprek. Wij stellen vragen, vragen verduidelijking en kunnen op nieuwe mogelijkheden wijzen. Wij besteden gedurende de dag veel aandacht aan de zelfstandigheid van de kinderen. Ook stimuleren wij de zelfstandigheid door het geven van opdrachten en door kinderen zelf beslissingen te laten nemen m.b.t. activiteiten die plaatsvinden binnen de groep. Het kind maakt tijdens het spel zelf keuzes.

Door het zelf te doen, het zelf te ontdekken krijgen kinderen vertrouwen in zichzelf. Wanneer een kind zich veilig en geaccepteerd voelt, durft een kind nieuwe dingen te gaan doen en leert het dat het niet erg is wanneer iets niet direct lukt. Je kunt hulp vragen en het samen opnieuw proberen. Stap voor stap met hulp van je opvoeders.

Samengevat:

BSO De Bosbengels laat zich inspireren door ervaringsgerichte stromingen; het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen staat bovenaan, dit is een voorwaarde voor ontwikkeling. Wij richten ons op wat er in de kinderen omgaat, wat hen raakt en hen motiveert. Door daarbij aan te sluiten, zal het kind zo betrokken mogelijk zijn en kan het zich beter ontwikkelen. Er wordt daarbij een omgeving gecreëerd met voor kinderen interessante en uitdagende materialen en activiteiten. De ervaringsgerichte dialoog, het gesprek, helpt ons om een goede relatie met elk kind op te bouwen, hen zo goed mogelijk te begrijpen en te begeleiden.

3. Basis, BSO De Bosbengels

Het opvoeden van kinderen in de BSO staat officieel op de agenda als erkende leefomgeving tussen gezin en school. Opvoeders in deze drie leefomgevingen hebben in principe hetzelfde doel voor ogen: kinderen de kans geven om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving. Ieder draagt daar op zijn manier aan bij, afhankelijk van de ontwikkelingsfase van de kinderen en de mogelijkheden die de leefomgeving biedt. Daarom heeft professor M. Riksen Walraven gemeenschappelijke basisdoelen geformuleerd voor de opvoeding in de BSO en het gezin, aan de hand van de vraag wat kinderen in de eerste levensjaren nodig hebben voor hun welzijn en ontwikkeling. Deze basisdoelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang.

De BSO biedt verantwoorde opvang, waaronder wordt verstaan:

1. Het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen;
2. Het bevorderen van persoonlijke competenties van kinderen;
3. Het bevorderen van sociale competenties van kinderen;
4. De socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

In het kader van het bieden van verantwoorde opvang, draagt BSO De Bosbengels er in ieder geval zorg voor dat, rekening houdend met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden:

- a. Op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen voelen;
- b. Kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c. Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden;
- d. Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over onderstaande interactievaardigheden:

- a. Sensitieve responsiviteit:
de pedagogisch medewerker kan signalen van een kind dat zich niet goed voelt of behoefte heeft aan ondersteuning opmerken, goed interpreteren en er passend op reageren;
- b. Respect voor autonomie:
de pedagogisch medewerker geeft het kind veel ruimte om zelf dingen te doen, ze stimuleert kinderen actief om dingen zelf te proberen en respecteert ook eigen ideeën en oplossingen;
- c. Structureren/grenzen stellen:
de pedagogisch medewerker kan kinderen duidelijk maken wat er van hen verwacht wordt en ervoor zorgen dat zij zich daar ook aan houden;
- d. Praten en uitleggen:
de pedagogisch medewerker legt goed uit, praat niet alleen regelmatig met de kinderen, maar stemt ook de timing en inhoud van de interacties af op het begripsniveau en interesse van kinderen;
- e. Ontwikkelingsstimulering:
de pedagogisch medewerker kan kinderen extra stimuleren om hun motorische, cognitieve en taalontwikkeling en creativiteit te ontwikkelen;
- f. Begeleiden van interacties:
de pedagogisch medewerker besteedt aandacht aan positieve interacties tussen kinderen en probeert deze te bevorderen.

BSO De Bosbengels gaat uit van de vier pedagogische basisdoelen en de zes interactievaardigheden zoals hierboven omschreven. Daarnaast hanteren wij drie basis pijlpunten voor BSO De Bosbengels

- De basisgroep
- De pedagogisch medewerkers
- De ouders

De basisgroep

Een BSO is de plek waar kinderen samen opgroeien. Ook de groepsruimte speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling. De sfeervolle binnen- en buitenruimte zijn afgestemd op de verschillende ontwikkelingsfasen en behoeften.

BSO De Bosbengels hanteert het vier ogenprincipe voor de BSO. Er staan twee medewerkers op één groep of er wordt door iemand meegekeken. BSO De Bosbengels houdt zich aan het beroepskracht-kindratio [BKR], regels zoals omschreven in de Wet Innovatie Kwaliteit en Kinderopvang [IKK].

De pedagogisch medewerkers

De op minimaal MBO 3 opgeleide pedagogisch medewerkers zijn de spil in de opvang. Zij zijn dagelijks met de kinderen bezig. Zij worden individueel en in teamverband ondersteund en gecoacht en volgen regelmatig (bij)scholingen.

De ouders

Samen met de ouders zetten wij ons in voor de kinderen. BSO De Bosbengels hecht veel waarde aan het opbouwen van een goede band met ouders middels diverse soorten gesprekken. De rondleiding, het kennismakingsgesprek, het wennen, het halen en het jaarlijkse oudergesprek over de ontwikkellijn. Ieder jaar is er voor de BSO een ouderavond. De oudercommissie praat mee en adviseert op beleidsniveau.

4. Pedagogische doelen en uitgangspunten

In de Wet kinderopvang staan vier pedagogische doelen beschreven: emotionele veiligheid, persoonlijke competenties, sociale competenties en waarden en normen. Dit hoofdstuk geeft per pedagogisch doel uitleg en beschrijft hoe deze doelen bij BSO De Bosbengels in de praktijk vormgegeven worden.

4.1 Emotionele veiligheid

Het bieden van emotionele veiligheid draagt bij aan het welbevinden van kinderen. Een veilig klimaat stimuleert kinderen belangstelling te tonen voor hun omgeving, ontwikkelt hun concentratievermogen en stelt ze in staat te ontspannen en te genieten van alle mogelijkheden die ze aangeboden krijgen om zich te ontwikkelen. Het realiseren van emotionele veiligheid is de basis voor het behalen van de drie andere pedagogische basisdoelen, te weten persoonlijke competentie, sociale competentie en normen en waarden. Het realiseren van emotionele veiligheid binnen BSO De Bosbengels ligt in het opbouwen van goede en vertrouwde relaties tussen de kinderen en de pedagogisch medewerkers, de relatie tussen pedagogisch medewerkers en de ouders en de relatie tussen de kinderen onderling, het wij-gevoel. Daarnaast speelt structuur en daarmee voorspelbaarheid een grote rol.

Bij BSO De Bosbengels heeft een kind met andere volwassenen te maken dan thuis. Een kind moet zich kunnen hechten aan bepaalde mensen aangezien een goede hechting de basis is voor zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Daarom is het voor kinderen belangrijk dat zij te maken krijgen met vaste personen in hun omgeving. Dat is een van de redenen waarom we bij BSO De Bosbengels zoveel mogelijk werken met vaste pedagogisch medewerkers en invalkrachten. Er werken per dagdeel 1 of 2 vaste pedagogisch medewerkers met eventueel een stagiaire die met het kind vertrouwd zijn.

Vanuit de vertrouwensband die er gegroeid is tussen de pedagogisch medewerker en het kind, kan de pedagogisch medewerker het kind leren op een sociaal verantwoorde manier met andere kinderen om te gaan. De pedagogisch medewerker helpt en begeleidt het individuele en het sociale gedrag van het kind. Zij ondersteunt de kinderen bij het oplossen van ruzies onderling en zij heeft daarbij ook een voorbeeldfunctie.

Alle gevoelens van de kinderen worden serieus genomen en positief ontvangen/erkend door de pedagogisch medewerkers.

Verder worden kinderen geholpen bij het oplossen van conflicten met andere kinderen waarin we het volgende concept hanteren: de betrokken kinderen mogen om de beurt hun verhaal vertellen en iedereen luistert naar elkaar. De pedagogisch medewerker gaat samen met de kinderen op zoek naar een voor iedereen acceptabele oplossing.

4.2 Het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Met persoonlijke competentie wordt bedoeld op de ontwikkeling van brede persoonskenmerken, zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en flexibiliteit, die de kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. De volgende persoonlijke competenties worden onderscheiden:

1. Emotionele competenties
2. Sociale competenties
3. Motorisch-zintuigelijke competenties
4. Cognitieve competenties

5. Taal en communicatieve competenties
6. Expressieve en beeldende competenties

Hieronder staat per persoonlijke competentie beschreven hoe dit bij BSO Kinderland ... in de praktijk wordt vormgegeven.

4.2.1 Emotionele competenties

BSO De Bosbengels probeert ervoor te zorgen dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Een goede hechting is de basis voor zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Vanuit de veilige en vertrouwde relatie met de volwassene gaat het kind de wereld om zich heen verkennen, steeds een stapje verder. Hij leert vertrouwen op een bepaalde regelmaat; de wereld wordt voorspelbaar en begrijpelijk. In paragraaf 4.1 is nader omschreven hoe BSO Kinderland De Bosbengels hier invulling aan geeft.

4.2.2 Sociale competenties

Vanuit de vertrouwensband die er gegroeid is tussen de pedagogisch medewerker en het kind, kan de pedagogisch medewerker het kind leren op een sociaal verantwoorde manier met andere kinderen om te gaan. De pedagogisch medewerker helpt en begeleidt het individuele en het sociale gedrag van het kind. Zij treedt begeleidend op bij conflicten en machtsverschillen en heeft daarbij ook een voorbeeldfunctie.

De kinderen mogen, als ze dat willen, helpen met de dagelijks terugkerende dingen zoals spullen klaarzetten voor een activiteit of jongere kinderen helpen. Dit wordt beloond met complimenten en dankbaarheid van de pedagogisch medewerkers. De kinderen krijgen zo grip op het functioneren van de volwassen wereld en ontwikkelen een groeiend gevoel van eigenwaarde. In paragraaf 4.3 wordt dieper ingegaan op de ontwikkeling van sociale competenties.

4.2.3 Motorisch-zintuigelijke competenties

Bij BSO De Bosbengels wordt ervoor gezorgd dat zowel de jongste als de oudste kinderen genoeg bewegen.

De kinderen krijgen zoveel mogelijk de kans om zelf hun motorische competenties en het zelfvertrouwen te vergroten. Het groepsproces is bij deze ontwikkeling van groot belang. Kinderen leren van elkaar en moedigen elkaar aan. BSO De Bosbengels stimuleert de kinderen iets te doen wat ze moeilijk of wellicht spannend vinden om te doen. We helpen daar waar nodig is. Ook de buitenruimte is heel belangrijk, hier kunnen de kinderen vrijuit rennen en fietsen. De pedagogisch medewerkers gaan zoveel mogelijk naar buiten met de kinderen. Het liefst elke dag als het weer het toelaat. Buiten is extra speelgoed voor het stimuleren van de grove motoriek. Tijdens de groepsactiviteiten zoals knutselen en kleien doen alle kinderen zoveel mogelijk mee, om hun stap voor stap bekend te maken met allerlei activiteiten die de fijne motoriek stimuleren. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen steeds weer met elke activiteit op hun eigen niveau meedoen.

De inrichting van de BSO De Bosbengels sluit aan bij de belevingswereld van de kinderen en de ruimtes zijn veilig en schoon. De kinderen kunnen zo vol overgave spelen en bewegen. Hierdoor leren ze op zichzelf en hun omgeving te vertrouwen. BSO De Bosbengels moedigt kinderen aan om nieuwe activiteiten of spelletjes te doen en stimuleert de kinderen in hun ontwikkeling door ergens een nieuwe uitdaging aan toe te voegen, bijvoorbeeld door een puzzel aan te bieden met net wat meer stukjes dan het kind gewend is of een boek te lezen wat net iets moeilijker is. Het is belangrijk als BSO om een kind de gelegenheid te geven veel tast indrukken op te doen door middel van veel variatie in materialen en omgeving. Het is de taak van de pedagogisch medewerkers om in de gaten te houden dat kinderen niet te veel zintuig indrukken tegelijk opdoen. Kinderen worden daar druk of onrustig van. Bij de inrichting van de ruimte is dit een blijvend punt van aandacht.

4.2.4 Cognitieve competenties

Bij de cognitieve ontwikkeling gaat het om het onderscheiden en herkennen van voorwerpen en het leggen van verbanden tussen gebeurtenissen. Je leert door te doen. De wereld wordt voor een kind telkens groter en groter naarmate het kind zich ontwikkelt. Kennis ontstaat vooral door ervaringen: al kijkend, voelend, proevend en tastend ervaren ze dat dingen heel verschillend zijn. Alle kinderen zijn nieuwsgierig en leergierig en hebben een aangeboren belangstelling voor de omgeving. Speelgoed, spel en geluiden bevorderen de cognitieve ontwikkeling. Spel en spelmaterialen zijn goede hulpmiddelen om ervaring op te doen en de ontwikkeling van het denken te stimuleren. Kennis verwerft een kind door ervaringen uit het dagelijks leven thuis en in de BSO. Pedagogisch medewerkers bieden materialen aan, doen spelletjes en gaan erop uit. De kinderen ontdekken de wereld samen met elkaar. Het is de taak van de pedagogisch medewerkers om de kinderen hierin te volgen en waar nodig mee te denken en bij te springen en hen zo te stimuleren bij hun onderzoek.

4.2.5 Taal en communicatieve competenties

De leeftijdsperiode van 0-6 jaar is de periode waarin de taalverwerving plaats vindt. Dus voor de kinderen van 4-6 jaar is dit voor ons een onderdeel van de opvang. Een goede taalontwikkeling is van essentieel belang voor het verdere leven van een kind. Het is immers het middel om contact te maken, om uitdrukking te geven aan gevoelens en behoeften en het is het middel dat toegang verschaft tot een gemeenschappelijke denkwereld. De omgeving van het kind is van wezenlijk belang voor de taalontwikkeling.

Uit onderzoek blijkt dat de conversatie gewoonten met een kind belangrijk zijn. Vooral het stellen van vragen, het doorvragen op wat een kind gezegd heeft en nog eens in andere woorden herhalen (het samenvatten) wat er gezegd wordt blijken een positieve invloed te hebben op de taalontwikkeling. In de BSO wordt daarom veel aandacht besteed aan het praten en luisteren naar elkaar. Kinderen worden aangemoedigd om ook via de taal duidelijk te maken wat ze willen (al blijft het non-verbaal uiten van emoties belangrijk). Zo vragen de pedagogisch medewerkers bijvoorbeeld aan tafel wat kinderen op hun brood willen hebben en zo worden ze aangemoedigd niet te wijzen maar te benoemen. Er wordt veel gepraat, gevraagd, gelezen.

4.2.6 Creatieve en beeldende competenties

Bij creativiteit gaat het erom dat een kind zich leert uit te drukken naar eigen aard en persoonlijkheid. Het is een mogelijkheid om de wereld zelf vorm te geven, te vertalen en te begrijpen. Het is ook het "uitdrukking" kunnen geven aan gevoelens. De kinderen kunnen met beeldend materiaal, maar ook met fantasiespel de wereld ontdekken en opnieuw vormen. Met behulp van allerlei materialen bouwen ze hun eigen wereld en geven ze zo hun ervaringen een plaats; een vertaling van de wereld om hen heen zoals zij die ervaren. Pedagogisch medewerkers volgen hier het kind. Ruimte voor creativiteit is er op de BSO ruimschoots. Er wordt gewerkt met kosteloos materiaal; kartonnen dozen, oude lappen, spullen uit de natuur. Ook wordt volop gebruikt gemaakt van zand, water, klei, verf en plaksel. Voorop staat dat de kinderen er plezier in hebben en lekker bezig zijn. Het resultaat is niet het belangrijkste. Het draait om het eigen unieke resultaat. Voorgevormde materialen zoals kleurboeken, kant en klare stempels en kleivormen bieden we beperkt aan.

Er is voor elk ontwikkelingsgebied (emotioneel, sociaal, motorisch-zintuiglijk, cognitief, taal en communicatief, creatief en beeldend) voldoende spel materiaal aanwezig zodat een kind ruimschoots kan kiezen, zoals (voorlees)boeken, muziek, knutselmateriaal, spelletjes, games, puzzels, poppen/barbies, auto's en verkleedkleden.

4.3 Het ontwikkelen van sociale competenties

'Samen spelen, samen delen.' Kinderen leren al op jonge leeftijd om te gaan met anderen. Op BSO De Bosbengels groeien kinderen tussen leeftijdsgenoten op en leren zij van en rekening te houden met jongere en/of oudere kinderen. Vriendjes maken, ruzie maken, helpen, compromissen sluiten, delen, zich in een ander verplaatsen, communiceren; allemaal verwerving van vaardigheden in de

omgang met andere kinderen en het aangaan van relaties.

Bij BSO De Bosbengels werken we aan een veilige en hechte relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind. Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerkers de kinderen leren aanvoelen en een kind begrijpen. De grondhouding van actief kijken en luisteren naar de kinderen, is hierbij een belangrijk uitgangspunt. De kinderen zijn afhankelijk van de zorg van de pedagogisch medewerker. Ieder kind moet worden geaccepteerd zoals het is en serieus genomen worden of het nu een verlegen kind of een enthousiast kind is, een kind dat zijn eigen gang gaat of een kind dat veel aandacht vraagt. Naast de hechte relatie tussen het kind en de pedagogisch medewerker is het belangrijk dat een pedagogisch medewerker zorgt dat een kind in relatie tot zijn groepsgenootjes tot zijn recht komt. Pedagogisch medewerkers maken gebruik van de kracht van de groep zelf. Kinderen kunnen elkaar helpen, stimuleren en troosten maar kinderen kunnen elkaar ook plagen en dwarszitten. Als pedagogisch medewerker kun je veel sociale vaardigheden doorgeven aan de kinderen in een groep, "goed voorbeeld doet goed volgen."

We verwelkomen de kinderen als ze binnen komen en zeggen gedag als ze weer naar huis gaan. Dit verwachten we (zo mogelijk) ook van de kinderen. Als kinderen een conflict hebben, grijpen we niet direct in. Zo leren de kinderen de consequenties van het eigen gedrag ervaren en zich staande te houden in de groep. We observeren de situatie en gaan pas bemiddelen als het de kinderen niet zelf lukt het conflict op te lossen.

Er zijn veel dingen die kinderen samen kunnen doen. Samen buiten spelen, samen gamen, knutselen en zo is er nog veel meer. Als een kind kiest voor een activiteit waarbij je samen kunt spelen, vragen we met wie ze dat willen gaan doen of we vragen wie er nog meer aan dezelfde activiteit mee wil doen. Op deze wijze stimuleren we de kinderen tot samenspel, het flexibel omgaan met leeftijdsgenootjes en (zodra mogelijk) het vormen van vriendschappen.

4.4 Het Overdragen van normen en waarden

Kinderen maken zich normen en waarden eigen om mee te kunnen doen in de samenleving. De normen en waarden die de kinderen meekrijgen vanuit het gezin (door beloning, begrenzing, uitleg en dingen voor te doen) waarin ze opgroeien, nemen ze mee naar de BSO en omgekeerd. Belangrijk is dat de socialisering van het gezin en de BSO op elkaar en op ontwikkelingsniveau is afgestemd. Zo leren kinderen normen en waarden van thuis en maken ze kennis met andere sociale en culturele achtergronden van bijvoorbeeld groepsgenootjes en pedagogisch medewerkers. Kinderen leren zo impliciet en expliciet meer algemene normen en waarden. Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding een voortdurende rol. Het speelt door alle eerder genoemde onderwerpen heen. Handelen is immers nooit waardevrij. In alledaagse handelingen en reacties op kinderen dragen de pedagogisch medewerkers voortdurend waarden en normen over. Er zijn veel praktijksituaties te noemen. Het taalgebruik van de pedagogisch medewerkers en andere medewerkers, de afspraken rond het samenwerken, het omgaan met conflicten en ruzies, het uiten van emoties, de manier waarop een pedagogisch medewerker luistert.

Alle kinderen zijn welkom bij BSO De Bosbengels. Verschillen worden gezien als een verrijking van de groep. De pedagogisch medewerkers houden rekening met andere culturele of levensbeschouwelijke gewoonten zoals het niet eten van varkensvlees. In het activiteitenaanbod proberen de pedagogisch medewerkers activiteiten aan te dragen waardoor kinderen hun wereldbeeld verbreden. Dit bijvoorbeeld door te praten over wat er gebeurt in de wereld of door niet westerse muziek te draaien. Dit gebeurt los van de mogelijke aanwezigheid van kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond.

Elk kind in de groep is uniek en anders. "Anders zijn" heeft niet alleen te maken met culturele achtergrond maar ook met andere gewoonten thuis of verschillen in uiterlijk. De houding van de pedagogisch medewerkers is bepalend voor de sfeer in de groep. Door een sfeer te creëren waarin verschillen geaccepteerd worden, gaan kinderen makkelijker om met het anders zijn. Hoe jong de kinderen ook zijn, andere kinderen discrimineren op grond van huidskleur, anders zijn, begint al vroeg. Wanneer de pedagogisch medewerker dit merkt, spreekt ze de betreffende kinderen hierop aan en probeert een onderlinge sfeer te creëren waarin dit niet gebeurt.

In deze paragraaf benoemen we een aantal onderwerpen waarin normen en waarden een expliciete rol spelen bij BSO De Bosbengels.

4.4.1 Afspraken en gewoonten

Ieder kind mag er zijn en wordt geaccepteerd. Zo kan een relatie ontstaan waarin een kind kan groeien en zich ontwikkelen. Dit betekent niet dat alle gedrag klakkeloos geaccepteerd wordt. Waar nodig neemt de pedagogisch medewerker de verantwoordelijkheid. Pedagogisch medewerkers zijn duidelijk tegen de kinderen over wat wel en niet mag en trekken zoveel mogelijk één lijn. Dit geeft kinderen houvast en brengt rust. Afspraken over wat wel en niet mag, zijn dus nodig om het samenzijn in een groep voor alle kinderen plezierig te laten zijn.

Deze afspraken worden in de groep geleerd en worden voor een deel bepaald door de afspraken hierover binnen de BSO. Voor een deel spelen de normen en waarden een rol, die pedagogisch medewerkers vanuit de eigen jeugd hebben meegekregen, hun temperament, hun karakter en hun culturele achtergrond. Hoe je zelf bent opgevoed kom je altijd weer tegen in het werken met kinderen.

Er zijn afspraken om samen te spelen zoals elkaar geen pijn doen, geen speelgoed afpakken, elkaar helpen en rekening houden met elkaar. Er zijn afspraken rond verzorging en voeding zoals neus snuiten, handen wassen voor het eten, aan tafel blijven zitten, met je mond dicht eten, naar elkaar luisteren wanneer aan tafel iets verteld wordt. Ook het gebruik van speelgoed en ruimtes is aan afspraken gebonden. Kinderen corrigeren elkaar hierin. Samen speelgoed opruimen, leren dat we binnen rustig met elkaar praten maar dat je buiten mag gillen/schreeuwen. Kinderen weten na een tijdje precies waar ze wel of niet aan mogen komen. Eigen initiatief van kinderen waarderen we zoveel mogelijk.

4.4.2 Samen spelen

Bij BSO De Bosbengels hebben we bewust gekozen voor een verticale groep (0-13 jaar). Wij hebben één ruimte, welke we delen met de kinderdagopvang. Er zijn dus ook kinderen op de groep aanwezig van 0-4 jaar. Totaal kunnen er 10 kinderen tegelijk aanwezig zijn.

Kinderen leren rekening te houden met elkaars behoeften en (on)mogelijkheden. Soms moet een kind even wachten om samen met een pedagogisch medewerker een boek te kijken, omdat een pedagogisch medewerker met iets anders bezig is. Dit doen we om zoveel mogelijk de structuur en leeftijdsgerichte activiteiten per groep te kunnen waarborgen.

Schoolweken

7.30 uur kinderen worden gebracht. Waarna vrij spelen

8.00 uur opruimen, schoenen aan, tas mee (op vrijdag volgt groep 1 de dagindeling van 0-4 jaar)

8.15 uur naar school

Maandag, dinsdag, donderdag (en op vrijdag vanaf groep 4)

14.15 uur opgehaald bij school

15.30 uur koekje en drinken (sluiten aan bij 0-4)

15.45 uur buiten spelen, activiteit, vrij spel

16.45 uur - 18.00 uur vrij spel, kinderen worden opgehaald

Woensdag (en vrijdag van groep 2 en 3)

12.30 uur opgehaald bij school

12.45 uur lunchen

13.00 uur spel aan tafel

15.30 uur koekje en drinken

15.45 uur buiten spelen, activiteit, vrij spel

16.45 uur - 18.00 uur vrij spel, kinderen worden opgehaald

Vakantieweken

7.00 uur kinderen worden gebracht, waarna vrij spelen

8.45 uur opruimen

8.50 uur activiteit

9.30 uur drinken en fruit

9.45 uur buiten spelen

11.30 uur eten
12.00 uur activiteit
15.00 uur kinderen komen uit bed
15.15 uur voorlezen/zingen/dansen
15.30 uur koekje en drinken
15.45 uur buiten spelen, activiteit, vrij spel
16.45 uur - 18.00 uur vrij spel, kinderen worden opgehaald

4.4.3 Conflicten en ruzies

Aangezien sommige kinderen hun gevoelens nog niet goed onder woorden kunnen brengen, praten ze soms met hun hele lijf. In eerste instantie kijkt een pedagogisch medewerker of een kind een onenigheid zelf aankan. Zij hoeft dan niet in te grijpen. Kinderen krijgen die ruimte maar altijd binnen de grenzen van de veiligheid. Een blik of de stem van de pedagogisch medewerker is soms al voldoende om een kind te herinneren aan wat wel of niet kan. Bij conflicten gebruiken pedagogisch medewerkers vaak de uitgangspunten van het actief luisteren. Het is belangrijk om als pedagogisch medewerker in de gaten te houden waarom kinderen steeds conflicten met andere kinderen hebben. Wanneer je als pedagogisch medewerker in de gaten krijgt wat de reden is, is het makkelijker te bepalen hoe je daarmee omgaat. De pedagogisch medewerker kan het kind dan begeleiden om minder conflicten te krijgen en om deze zelf op te lossen.

Kinderen in conflict met elkaar leren voor zichzelf op te komen en te onderhandelen. Bij conflicten kan de pedagogisch medewerker ruimte geven om zelf naar oplossingen te zoeken. Zij kan de kinderen leiden in het zoeken naar een oplossing, wanneer ze er zelf niet uitkomen of wanneer één het onderspit dreigt te delven. Schoppen of slaan kunnen uitdrukkingen zijn van het onvermogen om gevoelens te uiten en uit onmacht. Kinderen zijn bezig te leren hoe zij aangeven wat zij wel en niet willen. Ruzies horen erbij.

Als BSO De Bosbengels vinden we het van belang om de kinderen duidelijk te maken dat we hun gedrag soms afkeuren, maar niet het kind zelf. We straffen het gedrag, niet het kind. Door tegen elkaar te zeggen wat het probleem is, neemt de behoefte om je boosheid en woede lichamelijk te uiten af. Soms is het echter nodig om af te koelen voordat het kind kan zeggen wat er aan de hand is. Pedagogisch medewerkers dwingen het kind niet om te praten, eventueel kan de pedagogisch medewerker er later op terug komen.

Het is af en toe nodig om kinderen te corrigeren. Een pedagogisch medewerker maakt telkens een bewuste afweging om gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren en bespreekt dit zo nodig in het groepsverleg. Negatief gedrag is vaak een vorm van aandacht vragen. Het beste is om het positieve gedrag te belonen d.m.v. complimenten geven.

4.4.4 Feesten en rituelen

De BSO heeft een bijzonder neutraal karakter, maar we besteden wel aandacht aan bepaalde feesten, zoals Sinterklaas, Pasen en Kerstmis. Het vieren van feesten vinden we belangrijk. Daarnaast maken we verjaardagen en afscheidsfeesten van de kinderen tot een bijzondere gebeurtenis. Het feestvarken wordt uitgebreid in het zonnetje gezet in de eigen groep. Omdat het feest ritueel vaste programmaonderdelen kent, is het voor ieder kind een vertrouwd gebeuren. Bij kinderen die niet in het middelpunt willen staan wordt het accent naar de hele groep gelegd. Soms geven kinderen zelf duidelijk aan welk onderdeel ze wel of niet willen. We zullen feestelijke activiteiten ook gezamenlijk vieren in de speelhal op de begane grond.

4.4.5 Andere culturen

In de BSO wordt rekening gehouden met culturele en individuele verschillen tussen kinderen. Er wordt aangesloten bij hun verschillende mogelijkheden, behoeften en interesses. Kinderen uit alle culturen zijn welkom. In toenemende mate bezoeken niet van oorsprong uit

Nederland afkomstige kinderen de BSO. We houden rekening met de achtergrond van een kind en ouders. We willen de kinderen ook kennis laten maken met andere culturen door middel van intercultureel materiaal zoals poppen, puzzels, muziekinstrumenten, liedjes uit andere landen. De pedagogisch medewerker praat met kinderen over andere landen en culturen, waarbij kinderen spelenderwijs leren dat er vele manieren zijn om je te kleden, te eten, te wonen, enzovoorts. Ook in de groep wordt gekeken hoe we van elkaar verschillen. Ze kijken naar elkaar en benoemen wat ze zien. Hier kan de volwassen wereld een voorbeeld nemen aan kinderen. Ze zien de verschillen maar ervaren een ander kind niet anders dan zichzelf. Een kind is een kind in elke cultuur, ongeacht zijn geloof en/of huidskleur.

4.4.6 Kinderen met een verstandelijke of lichamelijke beperking

Kinderen met een verstandelijke of een lichamelijke beperking willen we zo mogelijk een plaats geven binnen onze BSO. Het uitgangspunt is niet meer dan één kind met een beperking in de groep. Er zijn voordelen verbonden aan de integratie van kinderen met een beperking in een reguliere BSO. Kinderen leren omgaan met kinderen met een beperking. Kinderen die beperkt zijn, worden gestimuleerd door de andere kinderen, leren de aandacht te delen met anderen en hoeven niet noodgedwongen thuis te blijven. Met de integratie van kinderen met een beperking hebben we enige ervaring. De ervaringen die we hebben, waren heel positief, zowel voor het kind, als voor de ouders, als voor onze BSO. Voor zover we aan de hulpvraag van de ouders en het kind kunnen voldoen zullen we trachten een kind met beperkingen binnen onze BSO een plekje te geven. Het moet echter voor het kind en voor de groep waarbinnen het kind een plaats krijgt, geen onoverkomelijke problemen geven. In een gesprek met de ouders vormt de houder zich een beeld van de aard en de ernst van de beperking. Zowel de belangen van de BSO en het kind worden besproken. Eventueel wordt advies ingewonnen van één of meer deskundige(n) op dit terrein.

BSO De Bosbengels hanteert als uitgangspunt:

- Het kind mag geen gevaar opleveren voor zichzelf, de andere kinderen of de pedagogisch medewerkers;
- Het kind mag het groepsproces niet volledig doorkruisen;
- Het kind moet in een groep kunnen functioneren en niet alleen in 1 op 1 – contact, dan krijgen andere kinderen te weinig aandacht.

In overleg tussen ouders, BSO De Bosbengels en hulpverlening kan de ouder zo nodig een PGB-budget aanvragen zodat gedurende enkele uren van de dag een extra pedagogisch medewerker ingezet kan worden om het kind extra individuele aandacht te geven.

4.5 Samenwerken aan een fijne kindertijd

Onze pedagogisch medewerkers bespreken regelmatig met u hoe het met uw kind gaat. Wij horen ook graag hoe u thuis omgaat met uw kind en hoe uw kind thuis speelt. Zo kunnen we samen zoveel mogelijk één lijn bieden in de opvoeding.

Elk kind een mentor

Binnen BSO De Bosbengels werken we met mentoren. Dit houdt in dat ieder kind dat onze opvang bezoekt een mentor heeft. Dit is een vaste pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind, in de regel de pedagogisch medewerker die het kind het regelmatigst in de week ziet. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind, vult de observatielijst in en bespreekt op basis daarvan periodiek het welbevinden en de ontwikkeling van het kind met de collega's en de ouders. Voor de ouders is de mentor het vaste aanspreekpunt bij vragen of zorgen over hun kind.

Hoewel de mentor zorgdraagt voor de observaties, de verslaglegging en voor de periodieke oudergesprekken, blijven alle pedagogisch medewerkers van de groep verantwoordelijk voor de dagelijkse begeleiding van de kinderen, voor oudercontacten en voor het noteren van dagelijkse observaties. Omdat de mentor de eerst aangewezen is om de gesprekken met de ouders te voeren, wordt het kennismakingsgesprek met de ouders bij de start van de opvang gevoerd door de mentor van het kind. Tijdens het kennismakingsgesprek worden de ouders geïnformeerd over het mentorschap en wordt aangegeven wie de mentor is van het kind. In de BSO is de mentor ook voor het kind zelf het aanspreekpunt. Als een kind iets wil vragen of bespreken, kan hij/zij zich desgewenst altijd tot de mentor wenden.

Observatie van uw kind

We vinden het belangrijk dat kinderen zich bij ons prettig en op hun gemak voelen (zich emotioneel veilig voelen). Dat noemen we het 'welbevinden' van een kind. Want kinderen die zich prettig voelen, kunnen zich ook goed ontwikkelen. Onze pedagogisch medewerkers zijn er natuurlijk altijd voor uw kind en volgen zijn welbevinden elke dag. Minimaal één keer per jaar observeren zij uw kind met extra aandacht, met behulp van een observatielijst

Na de observatie nodigen wij u uit voor een oudergesprek. De mentor van uw kind bespreekt dan samen met u hoe uw kind zich in onze en uw ogen ontwikkelt, hoe hij zich bij ons voelt en eventueel andere bijzonderheden. Tijdens dit gesprek kunnen we samen bepalen of het nodig is uw kind extra ondersteuning dan wel extra stimulans te bieden. Andere momenten kunnen ook aanleiding zijn voor een oudergesprek. Heeft u zelf behoefte aan een gesprek met ons? Zeg ons dat dan gerust.

Extra ondersteuning

Wij willen dat elk kind zich bij ons goed kan ontwikkelen en zich fijn voelt bij ons. Onze pedagogisch medewerkers kunnen altijd advies inwinnen bij onze pedagogisch coach als zij vragen hebben hoe zij een kind het beste kunnen ondersteunen of stimuleren. Soms blijkt dat een kind meer ondersteuning nodig heeft dan wij kunnen bieden. Wij kunnen hierin samenwerken met externe zorgaanbieders zoals bijvoorbeeld fysiotherapeuten en logopedisten. We bekijken per situatie hoe we dit het beste kunnen invullen. Dat doen wij samen met u.

5. Pedagogische werkwijze

Kinderland de Bosbengels heeft nooit expliciet gekozen voor één vaststaande pedagogische werkwijze. Vanuit het ervaringsgericht werken, zijn er wel een aantal pedagogische visies waar Kinderland de Bosbengels zich heel goed in kan vinden en waardoor Kinderland de Bosbengels zich laat inspireren. Deze visies sluiten heel mooi op elkaar aan, zodat binnen Kinderland de Bosbengels een doorgaande lijn terug te vinden is in de manier waarop Kinderland de Bosbengels naar elk kind kijkt en hoe het pedagogisch handelen wordt vormgegeven.

5.1 Voorbereiding op school in de peutergroepen

Kinderland de Bosbengels heeft ervoor gekozen de activiteiten binnen de kinderdagopvang op de groepen met kinderen tussen twee en vier jaar op te zetten volgens de methodes van de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Bij VVE is sprake van een gestructureerde, thematische opzet van activiteiten, waarmee de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd. De activiteiten zijn opgezet volgens de fasering van AAP. Op deze wijze worden gestructureerde activiteiten ontwikkeld, die een gerichte bijdrage leveren aan plezier én ontwikkeling van kinderen. Spelenderwijs wordt er aan de hand van maandelijkse thema's gewerkt. Thema's kunnen zijn: verkeer, ziek en gezond, lente, etc. Per dagdeel zijn de pedagogisch medewerkers minimaal één uur bezig met deze methode. Bijvoorbeeld tijdens het buitenspelen of het zingen van een liedje voor het eten of tijdens een spelactiviteit.

6. De 3 uren regeling volgens de wet IKK (tijdens schoolvakanties)

De drie-urenregeling is een wettelijke regeling waarbinnen wij mogen afwijken van de beroepskracht-kind ratio (BKR). Wij bepalen deze tijdvakken zelf en zetten dat vast in ons beleid.

De houder van Kinderland 'de Bosbengels' is elke dag aanwezig van 6.00 tot 18.00 uur. Zij werkt alleen, zonder andere medewerkers, op de momenten dat het kindaantal dit toelaat.

Er zijn daarnaast twee medewerkers in dienst.

Op dagen dat er twee medewerkers op de groep nodig zijn, dan werkt de tweede medewerker op maandag en dinsdag van 8.00 tot 16.30 uur.

De derde medewerker die op donderdag werkt, is aanwezig van 8.00 tot 16.00 uur. Zij wordt ook, indien nodig, flexibel ingezet op woensdag en vrijdag.

Wanneer wijken wij af van de BKR?

- Van 6.00 uur tot 8:00 uur wijken wij, op bepaalde momenten af van de BKR (2 uur). Dit gebeurt niet standaard. Meestal is er in dit tijdvak geen tweede medewerker nodig, vanwege de flexibele opvang van veel kinderen.
- Tussen 12.30 uur tot 13.30 uur wijken wij af van de BKR i.v.m. pauze (1 uur)
- Tussen 8.15 en 8.30 uur wijken wij dagelijks af van de BKR (15 minuten, i.v.m. kinderen naar school brengen)
- Tussen 14.00 en 14.30 uur wijken wij op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag af van de BKR (30 minuten, i.v.m. kinderen van school halen)
- Tussen 12.15 en 12.45 uur wijken wij op woensdag en vrijdag af van de BKR (30 minuten, i.v.m. kinderen van school halen)

Eventuele ouder- en overgangsgesprekken vinden plaats buiten de reguliere werktijden.

7. Kwaliteit

Aandacht voor kwaliteit behoort vanzelfsprekend te zijn. BSO De Bosbengels besteedt gestructureerd aandacht aan de kwaliteit door met regelmaat het functioneren van de opvang te evalueren. Aandacht voor kwaliteit op de groep, het pedagogisch handelen en scholing voor medewerkers. Elk jaar komt de GGD de locatie inspecteren.

Dit algemeen pedagogisch beleidsplan zelf is ook een uiting van ons kwaliteitsbeleid. Het biedt ouders inzicht in wat we doen en waarom we het zo doen.

8. Stagiaires en vrijwilligers

Inzet stagiaires

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch medewerkers kan BSO De Bosbengels stagiaires aanstellen. Deze stagiaires maken deel uit van het team en worden begeleid door een vaste medewerkers; de stagebegeleider.

BSO De Bosbengels zet zich in als een professioneel en deskundig leerbedrijf voor leerlingen, die de opleiding tot pedagogisch werker volgen en tegelijkertijd als potentieel werkgever. Tevens blijft BSO De Bosbengels op de hoogte van de ontwikkelingen binnen het vakgebied en het hierop afgestemde scholingsbeleid en kan zij hierop haar eigen beleid eventueel bijstellen.

BSO De Bosbengels draagt als kinderopvangorganisatie de zorg voor kwalitatief goed geschoold personeel en hecht daarbij belang aan deskundige begeleiding van de beroepspraktijk.

Een stagiaire is een lerende en eventueel toekomstige werknemer waarin geïnvesteerd moet worden. Het verlenen van een stageplaats is investeren op de lange termijn. BSO Kinderland

De Bosbengels laat zien dat het vak van pedagogisch medewerker een leuk en interessant beroep is.

Iedere stagiaire komt eerst langs voor een kennismakingsgesprek. We willen er zeker van zijn dat de stagiaire past in ons team. Voor aanvang van de stage wordt een stage-overeenkomst gesloten.

Iedere stagiaire dient voor aanvang van de stage een actuele

Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) te kunnen tonen en wordt middels het personenregister gekoppeld aan onze organisatie. Stagiaires worden ingezet als een aanvulling op de beroepskrachten en worden dus niet als vervanging ingezet. Over het algemeen eindigt de stage na de periode zoals in de stage-overeenkomst is afgesproken. Een stage zal verlengd worden als de doelen niet zijn bereikt. Alle stagiaires worden ingezet conform de voorwaarden van de CAO Kinderopvang.

De stagebegeleider en stagiaire bespreken structureel het opleidingstraject en de opdrachten. De mate waarin een stagiaire ondersteuning mag bieden wordt bepaald door de opleiding en het niveau van de opleiding die zij al heeft behaald. Onder begeleiding doet de stagiaire actief mee aan het volledige dagprogramma.

Het uitgangspunt is dat de stagiaires eerst alleen meekijken en de taken vervolgens onder begeleiding uitvoeren. Stagiaires werken continu onder begeleiding en verantwoording van een gediplomeerd pedagogisch medewerker, die tijdens het werken feedback geeft. De pedagogisch medewerker is een ervaren beroepskracht. De student en de pedagogisch medewerker evalueren de stage en maken afspraken over de taken en verantwoordelijkheden voor de komende periode. Tijdens de stage is het toegestaan om aan opdrachten te werken vanuit de opleiding. Elke maand zal er met de stagiaire/vrijwilliger een evaluatiegesprek plaats vinden over het verloop binnen Kinderland De Bosbengels.

BSO De Bosbengels werkt met de volgende stagiaires:

Wij werken met stagiaires pedagogisch medewerker niveau 3 of 4, een HBO of maatschappelijke stage die minimaal 1 / een heel schooljaar komen stagelopen.

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid

- **Omgang:** De stagiaire heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de stagiaire zich persoonlijk voor aan ouders en collega's.
- **Beroepsgeheim:** Voor afspraken omtrent gedragsregels kan de stagiaire de beroepscode raadplegen. Als de stagiaire voor schoolopdrachten gebruik wil maken van foto's of namen van kinderen dient de stagiaire hiervoor toestemming aan de ouders te vragen. Er mag in schoolopdrachten vrij met fictieve namen worden gewerkt.
- **Verantwoordelijkheid:** Om ook echt iets te kunnen leren, krijgt de stagiaire de nodige verantwoordelijkheden, met daarbij de ruimte voor het stellen van vragen en het uitvoeren van taken.
- **Betrokkenheid:** De stagiaire wordt betrokken bij het team. De stagiaire is niet aanwezig tijdens het teamoverleg, tenzij dit vanuit de opleiding voor het maken van een opdracht nodig is. Wel wordt de stagiaire door de stagebegeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De stagebegeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
- **Oudercontacten:** De schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de stagiaire gedaan. Wanneer dit voor een opdracht vanuit de opleiding wordt vereist, zullen deze werkzaamheden in overleg met en onder toezicht en begeleiding van de stagebegeleider worden uitgevoerd. Voorafgaand wordt er toestemming aan de desbetreffende ouders gevraagd. Telefonische contacten mogen alleen door de stagiaire worden gevoerd indien er vooraf toestemming is gegeven door de stagebegeleider.
- **Uitstapjes met kinderen:** Tijdens uitstapjes met kinderen wordt de stagiaire als boventallig ingezet.

Verwachtingen van een stagiaire:

- Wij hanteren een proeftijd van 1 maand, mocht blijken dat een stagiaire niet goed functioneert of niet aansluit bij onze visie, dan zullen wij binnen deze maand de overeenkomst beëindigen.
- In de eerste week neemt een stagiaire alle beleidsstukken en informatie van de opvang door. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Zij zal dan nog niet met de kinderen werken.
- Een stagiaire zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden stagelopen. De stagiaire draait mee in het dagelijks ritme van de BSO en voert voldoende werkzaamheden uit. Dit moet uiteraard aansluiten bij het opleidingsniveau.
- De stagiaire heeft nog geen verantwoordelijkheden voor de kinderen en wordt boventallig ingezet. Uiteraard heeft ze wel verantwoordelijkheden over haar eigen leerproces.
- De stagiaire mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen. De stagiaire staat altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
- Er wordt van de stagiaire verwacht dat deze veilig, hygiënisch en ergonomisch werkt.

Taken van een stagiaire:

- Contact maken met kinderen
- Een observatie van de wensen en behoeften van een kind uitvoeren
- Bespreekt de wensen en behoeften van een kind met een collega
- Met een collega de keuze van een activiteit bespreken
- Een activiteit voorbereiden samen met een collega
- Ondersteunt bij een activiteit
- Materialen schoonmaken en veilig opbergen
- Kijkt mee met de huishoudelijke taken en werkzaamheden
- Met een collega de keuze van een materiaal voor een kind (groep kinderen) bespreken
- Stemt de dagindeling af met een collega
- Toont eigen initiatief binnen het dagritme
- Neemt deel aan een werkoverleg
- Kiest een verhaal uit om voor te lezen
- Leest een verhaal voor aan een kleine groep
- Ondersteunt bij de tafelmomenten
- Zorgt voor een goede hygiëne gedurende de gehele dag
- Kijkt en luistert naar collega's
- Stelt zichzelf voor aan ouders en geef info over zijn rol op locatie en over de opleiding. Op het moment dat de houder en de begeleidende pedagogisch medewerker vanuit Kinderland De Bosbengels én de begeleider vanuit de opleiding ervan overtuigd zijn dat de vaardigheden die hierbij noodzakelijk zijn voldoende beheerst worden (afgestemd op de uitgevoerde opdrachten, gespreksverslagen en waarderingslijst,) mag een BOL-er deze taken zelfstandig uitvoeren. Uiteraard blijft er altijd een pedagogisch medewerker in de buurt.

Mogelijke inzet vrijwilligers

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch medewerkers en stagiaires kan BSO De Bosbengels met vrijwilligers op de groep werken. Deze vrijwilligers maken deel uit van het team en worden begeleid door een vaste medewerker op een vaste groep. Vrijwilligers worden te allen tijde informatief ingezet.

Vrijwilligers verrichten aanvullende en ondersteunende werkzaamheden, ten behoeve van de kinderen en draaien volledig mee met het dagprogramma. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd onder toezicht van de pedagogisch medewerker. De vrijwilligers dragen bij om de geldende normen en

waarden op de groep over te dragen. Wij vragen hen positieve aandacht voor de kinderen te hebben en een vertrouwensband met de kinderen op te bouwen, zodat kinderen zich veilig en welkom voelen. De begeleiding van vrijwilligers is erop gericht om vrijwilligers te motiveren, plezier in hun taken te laten ervaren en de kwaliteit te verbeteren. Minimaal 2 keer per jaar worden er begeleidingsgesprekken gevoerd.

Iedere vrijwilliger komt eerst langs voor een kennismakingsgesprek. We willen er zeker van zijn dat de vrijwilliger past in ons team. Voor aanvang wordt een overeenkomst gesloten. Iedere vrijwilliger dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te kunnen tonen en wordt middels het personenregister gekoppeld aan onze organisatie.

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid

- **Omgang:** De vrijwilliger heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de stagiaire zich persoonlijk voor aan ouders en collega's.
- **Betrokkenheid:** De vrijwilliger wordt betrokken bij het team. De vrijwilliger is niet aanwezig tijdens het teamoverleg. Wel wordt de vrijwilliger door de begeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De begeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
- **Oudercontacten:** De schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de vrijwilliger gedaan.
- **Uitstapjes met kinderen:** Tijdens uitstapjes met kinderen gaat de vrijwilliger mee als ondersteuning.

Verwachtingen van een vrijwilliger:

- Wij hanteren een proeftijd van 1 maand, mocht blijken dat een vrijwilliger niet goed functioneert of niet aansluit bij onze visie, dan zullen wij binnen deze maand de overeenkomst beëindigen.
- Een vrijwilliger zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden meelopen.
- De vrijwilliger draait mee in het dagelijks ritme van de BSO.
- De vrijwilliger mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen.
- De vrijwilliger staat altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
- Er wordt van de vrijwilliger verwacht dat deze veilig, hygiënisch en ergonomisch werkt.

Taken van vrijwilliger:

De vaste pedagogisch medewerker van de locatie zijn primair verantwoordelijk voor de gang van zaken bij Kinderland De Bosbengels. De vrijwilligers werken aanvullend. Tijdens de openingstijden van de kinderopvang biedt de vrijwilliger ondersteuning door te helpen met het groepswork (de activiteiten op de kinderopvang). De werkzaamheden kunnen bestaan uit bijvoorbeeld: met de kinderen meespelen, voorlezen aan een groepje kinderen, helpen bij het eten en drinken, helpen met het maken van een werkje etc.

Dit gaat altijd in overleg met de verantwoordelijke pedagogisch medewerkers. De vrijwilliger draagt geen verantwoordelijkheid voor de groep of de ruimte waar de groep zich bevindt. De vrijwilliger werkt altijd onder aansturing van een beroepskracht. De beroepskracht coördineert de werkzaamheden van de vrijwilliger en draagt eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten en de dienstverlening. Vrijwilligers worden (behoudens ziekte of onvoorziene omstandigheden) op vaste

dagdelen ingezet, zodat de continuïteit voor de kinderen en leiding gewaarborgd is. Elke maand zal er met de stagiaire/ vrijwilliger een evaluatiegesprek plaats vinden over het verloop binnen Kinderland De Bosbengels.

9. De aard en de organisatie van de activiteiten waarbij kinderen de basisgroep of de basisgroep ruimte kunnen verlaten

Wij vinden het belangrijk om veel buiten te zijn met de kinderen. Dit stimuleert de kinderen op zoek te gaan naar nieuwe uitdagingen en zijn/haar grenzen te verleggen. Hierbij volgen wij de aard van het individuele kind. We geven letterlijk ruimte aan kinderen door de fysieke ruimte te vergroten en figuurlijk de ruimte om hun eigen ontwikkeling te volgen.

We maken gebruik van de grote speelhal van het kinderdagverblijf, er zullen hier o.a. gezamenlijke activiteiten plaatsvinden, bijvoorbeeld met feestdagen, verjaardagen van kinderen en/of leidster, voorleesochtend/middag. Afhankelijk van activiteit besluiten de pedagogisch medewerker welke kinderen erbij aanwezig kunnen zijn. Indien noodzakelijk kan een kind altijd terugkeren naar de basisgroep, mits er qua kind aantallen ook een pedagogisch medewerker aanwezig is.

Een greep uit de activiteitensoorten die wij aanbieden.

- Beeldend denken
- Creatief denken
- Themafeesten
- Vieringen van Sinterklaas, Kerst, verjaardagen etc.
- Knutselen
- Muziek, zang en dans
- Ontspannend
- Spelvorm
- Sport
- Toneel en drama

De kinderen gaan altijd naar buiten onder begeleiding van minimaal één pedagogisch medewerker. Of er meer pedagogisch medewerkers mee gaan hangt af van het aantal kinderen wat buiten gaat spelen/aanwezig is en hoe zich dit verhoudt met de BKR.

10. Wenbeleid

Voor het eerst naar de BSO is een grote verandering, zeker als een kind 4 jaar is geworden. Kinderland De Bosbengels biedt enkel opvang aan BSO kinderen indien zij doorstromen vanuit de kinderdagopvang EN zij een jonger broertje of zusje hebben die gebruik maakt van de dagopvang. De kinderen zijn dus al gewend aan de pedagogisch medewerkers en de kinderen. Wel kunnen de kinderen die bijna 4 zijn met de pedagogisch medewerker mee naar school om kinderen weg te brengen of juist op te halen. Op deze manier ziet het kind hoe dit gaat, zodat zodra het kind naar school gaat, het voor het kind duidelijk is wie er op hem staat te wachten en waar.

11. Beleid t.a.v. extra dagdelen

Kinderen dienen binnen de afgesproken uren gebracht en gehaald te worden, om zo te voorkomen dat het kind aantal overschreden wordt. Bent u onverhoopt toch later, neem dan even contact op of u kind iets langer kan blijven. Mocht dit met het kind aantal niet lukken, dan zal u iemand anders moeten regelen die uw kind ophaalt. Uren worden per kwartier geregistreerd.

Voor kinderen die naar school gebracht of van school gehaald worden, eindigt de tijd een kwartier nadat de school begint of begint een kwartier voordat de school uit is.

Ouders die vaste dagen werken en deze dagen opvang nodig hebben, hebben altijd recht op de afgesproken contracturen. Deze uren worden altijd gefactureerd.

Flexibele opvang

Bij flexibele opvang dienen uren minimaal 2 volle weken van tevoren aangevraagd te worden. Of een verzoek gehonoreerd wordt is afhankelijk van het kind aantal. We houden rekening met ouders die flexibele uren afnemen, zodat er vrijwel altijd plek is voor deze kinderen. Extra dagen of langere dagen kunnen aangevraagd worden. Hierbij geldt, wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Vol=vol.

Ook bij flexibele opvang geldt dat doorgegeven en door mij goedgekeurde uren altijd doorbetaald worden. Mochten er geen uren bekend zijn, dan worden de minimale uren doorberekend.

Extra dagdelen

Wanneer u incidenteel extra opvang nodig heeft, dan kunt u dit per mail aanvragen. Of hieraan gehoor gegeven kan worden is afhankelijk van de leidster-kind ratio.

Indien uw kind de opvang niet bezoekt vanwege vakantie of ziekte en u geeft dit tijdig (= minimaal 1 dag van tevoren) door via WhatsApp.

12. Werkwijze, maximale omvang en leeftijdsopbouw van de groepen

In de wet kinderopvang staat beschreven dat kinderen moeten worden opgevangen in een basisgroep. Een basisgroep is een vaste, veilige ruimte met een vaste groep kinderen.

13. Pedagogisch medewerkers, ondersteuning en toerusting

Op ieder moment zijn er voldoende gekwalificeerde pedagogisch medewerkers aanwezig. Voor de medewerkers van de BSO volgen wij de beroepskwalificatie-eisen van de cao Kinderopvang 2021. Elk personeelslid is in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag en gekoppeld in het Personenregister.

Alle vaste medewerkers hebben een diploma kinder-EHBO. Voor de nieuwe medewerkers wordt een cursus kinder-EHBO aangeboden. De pedagogische medewerkers zijn in staat om gedetailleerd en gericht te observeren. Bij opvallende zaken wordt er extra geobserveerd en zo nodig met ouders overlegd welke stappen eventueel genomen kunnen worden.

De verplichte inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker (50 uur) en 10 uur per FTE) wordt

vooralsnog ingezet in de vorm van een pedagogisch coach én beleidsmedewerker. De beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van het pedagogisch beleid en andere beleidstukken en protocollen en de implementatie daarvan, in overleg met de coach. De pedagogisch medewerkers worden in hun werk in de praktijk ondersteund door de pedagogisch coach. De ondersteuning kan uiteenlopende vormen aannemen. Hierover is alles te lezen in het pedagogisch coaching plan. Naast de individuele coaching, vindt er regelmatig deskundigheidsbevordering plaats.

Verzekeringen

De Bosbengels heeft bepaalde verzekeringen afgesloten. Dit om zich te beschermen tegen hoge kosten van ongevallen of schade. Er is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten die de schades dekt aan derden. Een ongevallenverzekering dekt de kosten bij een ernstig ongeval op het kindercentrum. Gezien de getroffen maatregelen op veiligheidsgebied, is de kans op een ongeval erg klein.

Er wordt ervan uitgegaan dat ouders zelf een WA-verzekering hebben afgesloten.

Privacy

Alle informatie bij De Bosbengels wordt als vertrouwelijk beschouwd en alleen aan achterwacht of derden medegedeeld als dit noodzakelijk is. Voor het gebruik van foto, film of ander beeldmateriaal wordt vooraf toestemming aan de ouders gevraagd.

Meldcode

Bij De Bosbengels is een meldcode voor kindermishandeling aanwezig, waarin een protocol is vastgelegd die (aantoonbaar) gevolgd wordt in het geval van een (vermoeden) van kindermishandeling en/of seksueel misbruik. Dit vermoeden kan betrekking hebben op de thuissituatie van het kind of op de opvangsituatie. Deze meldcode ligt ter inzage voor ouders bij De Bosbengels.

Oudercommissie

Bij de intake wordt gevraagd of de ouders interesse hebben om zich aan te sluiten bij de oudercommissie. Ook daarna worden ouders, mocht dit nodig zijn, actief benaderd met de vraag of ze mee willen denken in de oudercommissie. De oudercommissie moet uit minimaal 2 (bij voorkeur 3) ouders bestaan. Deze commissie mag advies uitbrengen over elk voorgenomen besluit van de Bosbengels, waaronder het pedagogisch beleid op gebied van opvoeding, veiligheid en gezondheid, openingstijden enzovoort. Voor vragen over de oudercommissie kunnen ouders contact opnemen met de medewerkers van De Bosbengels.